

Szerkesztőség
Via S. Andrea Troyer ház.
Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetéses és nyiltterek:
Fölvétetnek árszabály szerint a kiadó
hivatalban, Battara P. könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Oppelik
B-nél, Bécs, Stubenstein N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si as-
sumono nell'ufficio di spedizione in
Fiume Tipografia Battara.

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— fr.
Félévre 6. mesi 3.—
Negyedévre 3. 1.50
2 hóra 2. 1.—
Külföldre 1 évre . Per l'estero 8.—

1891 június 7

Megjelenik minden vasárnap

7 giugno 1891

Egy új pálya ifjainknak.

Az államok gazdagságának s azzal
járó erő és műveltségnek leggazdagabb
forrását a tengeri kereskedelem ké-
pezi. A tengeri kereskedelem azon-
ban csak akkor van biztos alapja, csak
akkor virulhat fel, ha azt önálló nem-
zeti hajózás közvetíti. Az önálló nem-
zeti hajózásnak — úgy szólván — ge-
rinczét képezik az államilag segélyezett
hajózási vállalatok. Ha ez áll még oly
államokra nézve is, amelyek kifejezett
tengeri kereskedelemmel bírnak és nagy
kereskedelmi flottákkal rendelkeznek, ez
igazság annál inkább áll hazánkra nézve,
amelynek tengeri kereskedelme még csak
kezdetleges.

Ennek megvilágítására vegyünk pél-
dát a gyakorlati életből. Harmadéve a
buzatermes az Egyesült-Államokban és
Kelet-Indiában a középszerű aluli lé-
vén, feleslegük nem volt elégséges
Anglia kenyérbeli szükségletét fedezni.
Ugyanakkor Dél-országon nagy föl-
lősleggel rendelkezett. Anglia tehát
és részben Franciaország innét volt
főleg kénytelen többi szükségletét be-
szerezni. Ennek következtése volt, hogy
az odesszai terménykereskedők kések
voltak a legmagasabb szállítási díjakat
is megfizetni, csakhogy hajókat kaphas-
sanak. Igen természetes tehát, hogy a
kinálkozó fényes üzleti konjunktúra ál-
tal vonzatva, az angol hajók és általa-
ban az összes egyéb nemzetek hajói, a-
melyek szerződésileg, avagy állami se-
gélyek által bizonyos időhöz kötött ren-
des járatokra kötelezve nem voltak, el-
hagya egyéb fuvarokat mindannyian
Odesszába ösztönöztek rakodni. Ha akkor
az „Adria” társulat nem létezik, illető-
leg nem lett volna a magyar állam ál-
tal kötelezve a szerződészerű rendes
hajójáratokat és pedig lekötött tarifá-
telek mellett fentartani, a fiumei ki-

kötő több hónapon át hajó nélkül ma-
rad és pedig ép oly időben, a midőn a
beállt szükségletnél fogva, a tengeren
tul a rendesnél is nagyobb volt keres-
lete búzáknak és lisztjének. Ily vi-
szonyok változó cikkekre nézve beáll-
hatnak bármikor.

Más részről a forgalomnak és keres-
kedésnek bizonyos irányban és viszony-
latokban való fejlődése is csupán oly
hajózási vállalatoktól várható, amelyek
állami segélyben részesülnek; mert így
a veszteségek ellen fedezve vannak. E
körülményekben találja magyarázatát az,
hogy még Anglia is, amelynek pedig —
csupán tengeri gőzsei — tehát a vi-
torlásokat nem számítva, a 6000-et fe-
lülmúlják és a világ összes tengeri for-
galmának hat tizedrészét közvetítik,
kénytelen több vonalat államilag se-
gélyezni és Franciaország is — a má-
sodik tengeri hatalmasság — ily egye-
nes állami segélyeken kívül még pre-
miumok s egyéb előnyök nyújtása által
is támogatja a tengeri hajózást.

Ha tehát a tengeri hajózás államilag
való segélyezésének szüksége mindenütt
fenforog, mennyivel inkább áll fenn an-
nak szüksége hazánkra nézve, amely-
nek (azonkívül) hogy tengeri kereske-
delme még csak bölcsőjében van,) kivi-
teleg főleg nyers vagy félíg feldolgozott
terményekből állván, olcsó viteldijakra
van szüksége, amilyeneket csakis a vi-
zen, főleg a tengeren való szállítást
nyújt. Más részről pedig Magyarország
be lévén ékelve a kontinentális álla-
mok közé, ha saját tengerparttal és ten-
geri hajózással egyáltalán nem rendel-
keznék, ki lenne szolgáltatva szomszéd-
dai kegyelmének, amely szomszédáll-
mok ez esetben tetszés szerint zabhat-
nák meg viteldijteleiket.

Atalában véve a kereskedelmi tranz-
akciók sikere a konjunkturák kelő
felhasználásától függ. Ily felhasználás
pedig csak akkor válik lehetségessé, ha
a kereskedő biztosan előre tudja, hogy

mily tarfa mellett és mely időpontban
fog árni a rendeltetési helyre megér-
kezni. Különösen fontos ez hazánkban,
hol kereskedőink főleg tengerpartunk tá-
volsága és korlátozott volta miatt, csakis
az „Adria” tengeri hajózási vállalatnak,
az állam által lett segélyezése óta kezd-
tek megbarátkozni a Fiumén át való
tengeri szállítással.

Az „Adria” társulat már eddigelő is
igen lényeges szolgáltatásokat tett a ma-
gyar külkereskedelemnek. Amde hajóinak
csékely száma mellett Magyarország ten-
geri kereskedelme szükségleteinek csak
részben felelhetett meg.

Baross Gábor kereskedelmi miniszter
éleslátását nem kerülhették ki e körü-
lmények és szokott, minden akadályokat
legyőző erélyével megragadta az első al-
kalmat, hogy gyökeresen segítsen ez ál-
lapotokon és felbontván a „Lloyd” tár-
sasággal való eddigi szerződésünket,
amely Magyarország tengeri kereske-
delmi érdekeinek egyáltalán meg nem
felelt, a lapokban már ismertetett újabb
szerződéssel atra kötelezte az „Adria”-t,
hogy járatának többszörösítése s új vo-
nalak felállítására mellett 10 hajóból álló
eddigzi parkját, további 20 és pedig na-
gyobb tonna-tartalmú gőzessel szaporítsa.
— Baross miniszter a lépésének fontos-
ságát és nagy horderejét kereskedel-
münk és iparunk fejlesztése szempontjá-
ból lesz még alkalmunk megvilágítani,
midőn majd az illető törvényjavaslatok
tárgyalás alá fognak kerülni.

Ez uttal ennek az ügynek egy másik
oldalára kívánjuk olvasóink s a magyar
szülők és ifjak figyelmét irányítani. Ha
a tengerészeti pályát ifjaink eddigelő
meglehetősen elhanyagolták, ez tekintve
a magyar lobogó alatt menő hajók cse-
kely számát meg némileg menthető volt.
Most azonban ez a mentés is elesik.
Baross erélyes intézkedése folytán, —
amint látuk — az „Adria” hajó-parkja
harminczra fog emelkedni, amely hajók
mindegyikére — nagyságuk szerint

egyéb hivatali személyzetet nem is em-
litve — 2—3 kapitány lesz szükséges.
Ezekhez számítandók még a többi ki-
sebb parthajózási, szintén állami segély
ben részesülő vállalatok hajói. Sőt a
mint közelőbb olvashattuk, Fiumében
újabb hajózási vállalat is van keletke-
zőben, mely kiszemelve egyes biztos
nyereséget ígérő vonalakat, bárhol ki-
nálkozzanak azok, az államnak igénybe
vétele nélkül is egyelőre egy nagyobb
gőzöst, az „Orient”-et állította szolgál-
latba. E tengeri hajókön alkalmazást
azonban csak oly egyének nyerhetnek,
akik a fiumei (esetleg triesti) tengeri
kereskedelmi iskolát végezték és azután
legalább 3 éven át magyar (esetleg osz-
trák) hajón a szokásos tapasztalást el-
sajátították s a hadnagy és kapitányi
vizsgát letették. A fiumei tengeri keres-
kedelmi iskolába való felvételre meg-
kívántatik négyalumniáziumi, reálskoi-
lai vagy ezekkel egyenértékű osztály
elvégezeről szóló bizonyítvány. A tan-
folyam 3 évig tart. Szegény ifjak jó is-
kolai bizonyítványokkal, ha ez iránt
folyamodnak, 12—20 ffr havi segélyre
is számíthatnak.

Ifjainknak e részben való kilátásai
még nagyobbodnak annál a körülmény-
nél fogva, hogy a kereskedelmi minisz-
ter az aldunai hajóparkot folyton nő-
veli, másrészt pedig az „Adria” tár-
sulatot az új szerződésben arra is köte-
lezte, hogy a Feketetengeren, Konstan-
tinápoly és a Duna torkolata közt foly-
ton két hajót járasson, mi által a ma-
gyar tengeri hajózást egyenes összeköt-
tetésbe hozta a dunai gőzhajózással.
Nem akarunk ezuttal Baross ez intéz-
kedésének keleti kereskedelmünk fej-
lesztésére gyakorlóndó rendkívüli hord-
erejével részletesebben foglalkozni, ha-
nem csak azt érintjük, hogy kétséget
sem szenved, hogy az államnak az Al-
dunán járó hajóin is előny fog adni
oly ifjainknak, kik előzőleg a fiumei ten-
geri kereskedelmi iskolát végezték. Te-

EGY EST

(A „Fiume” eredeti tárcája.)

A házban csak ketten laktak: Réz
Mátyás özvegy eszmadja és Dorozsma
Juliánna hajdon háztulajdonos. Többen
is laktak volna a házban, ha lett volna
ott több lakás. De kis ház volt: négy
ablak az utcára és két ajtó az udvarra.
Többen nem fértek el.

Réz Mátyás gyermektelen özvegy volt.
Csupán egy inassal dolgozott. Dorozs-
ma Juliánna is gye.mektelen hajdon
volt s egy szolgálót használt házi mel-
léklet gyanánt.

Már most itt az lehetne gondolni,
hogy a rendes természeti és isteni tör-
vények szerint Réz Mátyás feleségül fog-
ja venni Dorozsma Juliánát, az inast
pedig fölzsabadítják és a katonasoron
átesve, szintén elveszi a szolgálót és a
rókusi toronyóra tovább ballag a római
számok szerint.

Azonban akik ismerik Réz Mátyást,
tudhatják róla, hogy tavaly februárban
mult ötvenhat esztendő; akik pedig
Dorozsma Juliánát is ismerik, nem ti-

tok előttük, hogy a negyvenolczadiki
szaladáshor saját lábain szaladt, még
pedig úgy, hogy lóháton sem lehetett volna
utólréni. A Marczí gyerek pedig mind-
össze 14 esztendő, bár ezt a kort csak
vasárnap lehet rajta véleménybe foglal-
ni, midőn a majster engedelméből ott-
hon hálhat az anyjánál és az kimosdat-
ja; míg Annus leányzóról hétköznapon
is föl lehet ismerni, hogy alig nőtt ki a
libapásztori korból, mely a harmadik
életesztendőőtől a tizedikig tart.

Nem járt ehhez a házhoz pletyka,
csak való eszma és papucs.

A háztulajdonos és a szöllér békes-
ségben éltek. Ha Réz Mátyás haragu-
dott, ott volt a kezégyében méreghá-
rítónak a Marczí gyerek bozontos üstö-
ke, s ha Dorozsma Juliánának télt meg
ujholdankint az epezacskója, Annus le-
ányzó bögte el a tartalmát. Szóval olyan
rend volt ott, akár csak a városházán.

Napnyugat után kiültek mindnyájan
az udvarban levő bodzafa alá. Réz Má-
tyás a vándorlásait beszélte; Dorozsma
Juliánna a fiatalokai kérőit emlegette a
két cseled pedig józüket ásitott az el-
beszélésekhez.

Egy szép tavaszi napon kivirágzott a

bozdafa. Nehéz fehér virágai mint egy-
egy élő csokor hajítottak alá és kellemes
illattal töltötték be az udvart. Ezen az
estén korábban kiültek. Réz Mátyás ma-
krája jobban szelet, mint valaha és vándor-
lásának husz évig tartó korszakából
a szeretőt emlegette.

Az elbeszélése szokatlanul érdekesek
voltak. Juliánna kisasszony gyakorta só-
hajtott. Annus azt hívén hogy urnője
ásit, szájának összes terjedékenységét ki-
fejtette az ásitásban. Marczí pedig el-
aludt.

A hold feljött. Cserebogarak dönög-
tek az illatos levegőben. Az égen csilla-
gok ragyogtak. A távolban kutyák ug-
gattak. Szóval szép est volt, ez, éppen
hozzáilló Réz Mátyás elbeszéléseihez.

Dorozsma Juliánna oldalba piszkálta
Annust és azt mondta, menjen feküdni.
Azután megfogta Réz Mátyásnak a ke-
zét és így suttogott:

Réz ur, valamit kérdezek.
Réz Mátyásnak szokatlan volt ez a
hang. Kivette a pipát a szájából.

— Tessék?
— Tudna-e maga még szeretni?

Réz Mátyás egyenesre buzta a dere-
kát. Csirizes ujjait hozzákapta szüke

bajuszához és igazottan szívta a pipáját.
— Hogy tudnék-e? — felelt önérze-
tesen, — gondolom!

— Az szép dolog, — folytatta Do-
rozsma Juliánna.

— Bizony az szép.
— Hiába, már öregek vagyunk.
— No, nem éppen.
— Én már harmincz éves elmúltam.
— Csak harmincz, azt hittem....

Ki akarta mondani? hogy ötven évet
gondol, de visszanyelte a szót.

A kisasszony tovább folytatta:
— Oh Mátyás, Mátyás!

Réz Mátyás meg volt hatva. Harmincz
esztendő óta nem mondta senki, hogy:
oh Mátyás, Mátyás. Gondolkozott, hogy
mit feleljen. Azt akarta mondani. „Oh
Juliánna, Juliánna!” de hosszúnak és
szentesnek tűnt föl előtte ez a megszólí-
tás.

— Ha maga engem szeretni tudna!
— folytatta mely sóhajttással Dorozsma
Juliánna.

A hold a falra sütött. Szép fehér fa-
la volt a háznak. Sőt azt lehet mondani,
szép ház volt az egész ház és különö-
sen szép volt az udvara. Réz Mátyás
hirtelenében kicsirázni érezte a szívét. A

Felkielések
mellett
mindenhol
felvételnek.
Fővárosi
váltóüzlet társaság
LER és Tsa
BUDAPEST
rottyautó sarkán.

Magyarországi
Közvetítő
Jószai
Közvetítő
Magyarországi
Közvetítő
Jószai
Közvetítő

1891 május
1-10
1-10
5-15
5-15
5-15
10-20
10-20

10-20
15-25
21-31
21-31
21-31
21-31
21-31
21-31
21-31
21-31

vesztézar
sért, vagy a
felelősséget

gyük hozzá a magyar tengerészeti hatóság több rendű kikötői alkalmazottjainál is megkivitatik a fentebb érintett kvalifikáció.

Ifjaink becsvágya addigél inkább csak a haditengerészet felé — habár erre is koránt sem elegendő számban — irányult. Ezentul azonban szükséges és felelősebb ajánlatos, hogy ők a tengeri kereskedelem s a kereskedelmi hajózást is életpályául válasszák, mivel a pályák nemcsak szépek és a haza felvirágzására vezetők, de a vele foglalkozóknak, hasonló szorgalom és kitartás mellett jóval nagyobb anyagi sikert fenntartási eszközök biztosítanak, mint sok más pályá, amelyek felé tulszámmal ösztönlenek.

Midőn Baross ilyké nagyobb mértékben megnyitotta előttünk a tengert, amely kiválólag kifejti a férfias jellemet, nem hagyhatjuk tekinteten kívül az ügynek egy másik oldalát. Azt tapasztaljuk ugyanis, hogy minél nagyobb kiterjedést vesz valamely nemzetnek tengeri hajózása, annál nagyobb lendületet vesz vállalkozási szelleme is. Az angol, német, francia, olasz nem ismer akadályt e tekintetben és kereskedésükkel immár behatoltak Afrika beisejébe is.

Abban a mértékben tehát, amelyben tengeri kereskedelmünk növekedni fog és minél nagyobb számban fognak ifjaink a tengerészeti pályát választva gyakorlatilag a világgazdasággal megismerkedni, a nálunk eddigelé meglehetősen pangó vállalkozási szellem is hatványozottan fog fokozódni. A hivatalnokoskodás nem egyedüli Eldorádója ifjaink törekvéseinek, hanem felfogják keresni a gazdagodás ama bő forrását, amelyet más európai nemzetek oly sikerrel kizsákmányolnak, holott Magyarország is bir mindazokkal az előfeltételekkel, amelyek erre más nemzeteket képesek tettek. — Csak ismételtjük tehát Széchenyi prófétai jelszavát: „Tengerre magyar!”

REMÉNYI ANTAL.

Az államsegélyben részesülő hajójaratok forgalmi eredménye.

Fiume szicília-maltai vonal. — Az „Adria”-tengeri hajózási társaság e vonalon ez évi negyedik járatát április hó 4-ke és május hó 21-ke közt teljesíté. Ez a kalommal kivitatott Fiuméből

régi virtusok fölbredtek benne. Gyorsan szétvetette a karjait és belekapva az öreg kisasszonyt, olyan csokott csupantott annak az ora alá, hogy a Miksa gyereknek is beleszöndült a füle.

A kisasszony halkán és kaczerán sikoltott. Helyreigazította a fején a kendőt, amelynek kötése a füle mellé fordult és oly szemérmesen tekintett szét mintha attól tartana, hogy ezt az egész világ meglátta.

Nem látta meg senki. Csak a Miksa gyerek emelte föl a fejét és ökleivel gyorsan kidörzsölve az álmat a szeméből, meglepetten kiáltott föl:

— Nini, hát maguk csokolódnak?
— Oh Mátyás, Mátyás! — sikoltott a kisasszony, — hallod ezt az istenelen megjegyzést.

— Széttéplek! ordított föl Mátyás berohanva a lábszj után.

Azonban mikorra kiért, a Miksa gyerek már fönn lovagolt a kapu tetején és onnan kiáltotta vissza:

— Jai, majster uram, bizony isten nem láttam, hogy csokolódtak, csak álmodtam.

— Gyere le akasztófavirág!

— Lemegyek, ha nem ver meg. Bizony isten álmodtam majster ur, többet nem fogok ilyent álmodni, csak ne bántson.

— Jól van, — felelt szigorú hangon Mátyás, nem bántalak. Ma éjjel kivételesen otthon hálatsz az anyádnál.

Gárdonyi Géza.

Bariba 25 m³. fa, 175 m³. donga; Galilipoliba 700 q. donga; Maltába 12 m³. fa, 70 q. donga; Cataniába 1160 q. fa, 35 m³. donga és 1.86 q. butor, Messinába 630 q. fa és 54 m³. donga.

A kivitel összesen 2561.80 q. métermázsát és 301 köbmétert tett ki és az előző harmadik járat alkalmával létesített kivitelhez hasonlítva 301 köbméterrel növekedett, ellenben a súly szerint kimutatott faneműknél 4057.50 q. val hanyatlott.

A negyedik járat alkalmával nem történt behozatal Fiuméba, valamint a közbeeső kikötők közt sem eszközöltett szállítás.

Fiume kikötőjének áruforgalma a folyó év négy hónapjában.

Kikötőnk tengeri kereskedelmi forgalma ez utóbbi időben határozottan igen szép lendületet nyert, hónapról-hónapra, ha nem is a várakozásoknak teljesen megfelelőleg, de fokozatosan nagy arányokban emelkedik és mindinkább szétágazóbb lesz.

Kikötőnk ez utóbbi négy hónapi össz-forgalma 1708975.9 q. 26863410 drb. és 23192.9 köbmétert tett ki, melyből a behozatalra 867199.3 q. 311342 drb. és 18591.5 m³. esik. A múlt év hasonló időszakának össz-forgalmával szemben összesen 340986.1 qn. — 8172805 drb. és 2859.5 m³. többletet tüntet elő, melynek csaknem 62%-ka a kivitelre esik, amennyiben a jelen négy hónapi kivitel a múlt év hasonló időszaki kivittel szemben 210220.8 qn., 8129678 drb és 2035.5 m³-nyi emelkedést mutat.

A behozatalnál a következő fontosabb áruknál mutatkozik többlet: tengeri + 2,506.4 q., rizs + 27,342.5 q. köszén + 80,542.2 q. asvány + q. 9315.4 gyanta + 2847 qu. juta ± 58582.9 q., só + vegyszer + 3215 q. stb.

Még tetemesebb többletek mutatkoznak a kivitelnél, mely a f. év első negyedében kimutatott eredményekkel szemben április hóban újra 73,317.4 métermázsával 3,417,697 darabbal és 2728.5 köbméterrel növekedett.

Ezen kedvező eredmények leginkább a következő áruk nagyobb kivitelének tulajdonítandók: cukor + q. 41,754.2, buza + 68500.8 q., árpa + 62,815.8 q., bab + 28,682.6 q., rizs + 6925.5 qn., liszt + 57,238.1 q. korpa + 2968.1 q. repce + 1025.2 q. burgonya + 2494.5 q. faszanyag + q. 2632.2 q. kőolaj + 2090.9 q., gép + 3165.2 q. vegyszer + 2563.7 q.

A faneműkből kivált a következő cikkek kivitele emelkedett: donga + 6,939,657 drb. deszka + 15,356 db. fatábla + 465,710 db. rud + 802,512 db., átfala + 1879 m³. cserfa 425.2 m³.

A szabad kikötők megszüntetése

Baross kereskedelmi miniszter a képviselőház múlt hétfői ülésén terjesztette be a fumei szabad kikötő megszüntetésére vonatkozó törvényjavaslatot.

Egyidejűleg a pénzügyminiszter is terjesztett be törvényjavaslatot, mely szerint ugyancsak július 1-én az eddigi fumei vámkülzetre is kiterjesztetik a cukor adóról, az ásványolajadóról, valamint a cukor- és sörfogyasztási adóról szóló törvény.

E törvényel: életbeléptetése a modern nemzetgazdasági és nemzeti politika követelménye, a mellett, hogy egyszerűsíti a vámkezelést is. Az európai kontinensen mindenütt arra törekedtek az utóbbi időkben, hogy az eddigi szabadkikötők területét közigazgatásilag, politikailag és gazdaságilag bevonják az anyaország területébe; a centralizáló törekvések és az egységes állami közigazgatási szervezet nem kedveznek többé a külön vámtérületeknek. Marseille szabad kikötőjét már a francia forradalom idejében szüntette meg a konvent, legutóbb pedig Hamburg, az egykor hatalmas Hanza város kényszerítettett, hogy belépjen a német vámtérületbe. Most rákerül a sor

a magyar és osztrák szabad kikötő városokra is.

A szabad kikötők intézménye oly időben keletkezett, mikor a nemzetek könnyíteni akartak a nemzetközi, főleg közvetítő kereskedelmen az által, hogy bizonyos kikötőkbe szabadon, vámmentesen bocsátották be az árukat és ugyan-csak szabadon engedték kivinni az idegen hajókra. E mellett az illető kikötők területén egyáltalán vámmentességet élveztek az áruk és fogyasztási cikkek és csak akkor vámoztattak meg, ha az ország belsejébe vitettek. Ez volt az oka hogy pl. Fiumében olcsóbb volt a kávé, sör, szesz stb. Ez a rendszer azonban nagyon megnehezítette a vámkezelést és elsősegítette a csempészetet, a mellett, hogy politikailag is exterritoriális helyzetet teremtett.

Ezt megszüntetni hivatása a július 1-én életbe lépő törvényeknek. Ez azonban még korántsem azt jelenti, hogy mindazok az áruk, melyek ezután Fiuméba bevitetnek, azonnal vámmal is megrovatnak. Ez csak komplikáltabbá tenné a helyzetet. A gyakorlat rávitte az embereket arra, hogy meg lehet szüntetni valamely kikötőváros kiváltságos helyzetét, a nélkül, hogy suttanják, a kereskedelmét. Ezt pedig elérte az ugynevezett szabad raktárak (punti franchi) intézménye által, melyet először is a genuai kikötőben alkalmaztak. Ez abból áll, hogy egy bizonyos zárt helyre (dock, entrépot, közraktár) beraknak minden érkező árut és csak akkor vámozzák meg, ha e szabad raktár egyetlen kivívó kapuján át az ország belsejébe viszik. Így lesz ez július 1-je után Fiumében is.

A helyzet tehát a magyar kikötővárosra nézve:

Eddig, illetőleg július 1-ig szabadon lehetett Fiuméba behozni minden néven nevezendő árut és a fumei területen elfogyasztott áruk vámmentesek voltak és fogyasztási adómentesek is. Csak ha az árukat az ország belsejébe szállították, akkor vámozták meg a vámhivatalnál. Ezután pedig így lesz: Be lehet vinni minden árut vámmentesen Fiuméba, ha a hatósági felügyelet és ellenőrzés alatt álló szabadraktárba szállítják és csak akkor vámozzák meg, a mikor ebből a szabad raktárból az ország belsejébe szállítják. A fumei területnek vámmentesége tehát megszűnik. Egy példa megmagyarázza a dolgot. Ha eddig pl. Angliából posztó vittek Fiuméba, az ott vámmentes volt, ha el is használták és csak akkor vámozták meg, ha az ország belsejébe szállították; ezután a fumei is köteles vámot fizetni az Angliából hozott posztóért, ha Fiume területén használja el. Ha azonban a szabad raktárba teszik a hajóról, mindaddig vámmentes, a míg az ország belsejébe nem szállítják. Ezenkívül érvénybe lépnek még a fumei területen a cukor- és ásványolajadó, valamint a cukor- és sörfogyasztási adó is.

Az új helyzet ennél fogva könnyíteni fogja a kereskedelmet, a vámkezelést és a csempészet megakadályozását, de egyúttal politikailag is szorosabbra fogja anyaországához fűzni Fiumét és ennek területét.

Fiumei ügyek a pénzügyi bizottságban.

A képviselőház pénzügyi bizottsága f. hó 4-ki ülésében tárgyalás alá vette az 1889. decem. 31-éig a horvát-szlavon földterhermentesítési pótlék bevételeiből felhalmazódott feleslegek hovaforításáról s a horvát-szlavon földterhermentesítési adósság beváltásáról szóló törvényjavaslatot.

Gajári előadó kiemelve, hogy a törvényjavaslat teljesen megfelel az országos bizottságok megállapodásainak, a törvényjavaslatot elfogadásra ajánlja. A bizottság érdemleges módosítás nélkül elfogadta a törvényjavaslatot. Tárgyalás alá vétetvén a cukoradóra, az ásványolajadóra, a cukor- és sör fogyasztási adóra vonatkozó törvényeknek az eddigi vámkülzeten leendő életbeléptetéséről

szóló törvényjavaslat, Gajári előadó kérdi, vajon a szabad kikötők megszüntetésének életbeléptetése folytán tett-e a kormány oly intézkedéseket, melyek ezen adók könnyű elviseletését biztosítják, s vajon a fumei megváltozó viszonyokból járó költségekkel felérnek-e a vám-térületbe elvonásból előállható hasznok? — Csernátony utal a fumei kereskedelmi kamara által kifejezett azon kívánságra, hogy a várost területbe való bevonás egy évvel elhalasztassék. Wikerle miniszter megjegyzi, hogy az esetben az általános adótörvényeket oda is ki kell terjeszteni. Különleges intézkedésekre szóló nem lát okot, de azt igen is igéri, hogy a cukor és sör befogyasztási adót a legméltányosabb alapon fogja kezelteni akként, hogy azt méltányos összeg fejében maga a város kezelje. — Pécskai Gál Jenő szerint megfontolást érdemelne az, hogy a cukor- és sör-befogyasztási adóról szóló törvények hatályának kiterjesztése mellőztessék. — Matlekovics a szabad kikötő megszüntetése mellett nem látná indokoltnak kivételes helyzet létesítését Fiumében. Szóló helyesli annak időpontját is. A szabad kikötő megszüntetésének előnyei ellensúlyozni fogják a bevonás következtében az élemezésnél az első pillanatban netán mutakozó hátrányokat. Baross miniszter kiemeli, hogy a mi előny volt eddig Fiuméra nézve a külfölddel szemben, az most előnyre fog válni reá nézve a belsővel szemben. Tárgyalás alá vétetvén a Fiume szabadkikötő területének a vámtérületbe való bevonása iránt leendő intézkedésről szóló törvényjavaslat. Wikerle miniszternek a bevonással járó költségek-re vonatkozó felvilágosításai után pécskai Gál Jenő helyesli a törvényjavaslatot. Baross miniszter megjegyzi, hogy a mi a mai szituáció mellett lehetséges Fiumében a raktározásra nézve, az megtörtént. A fumei kikötő különben is fejlesztés alatt áll. — Már az idén Fiumében a forgalomra nézve nem is fordult elő fenakadás. A bizottság által nösságban a Matlekovics, Baross miniszter s pécskai Gál Jenő felszólalása után részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot, ugy szintén az osztrák kormány által Triesztnek az osztrák magyar vámtérületbe való beolvastása tekintetében teendő intézkedéseivel való hozzájárulásról szóló törvényjavaslatot is. Végül tárgyalás alá vétetett a Lloyd szerződés megszüntetéséről s a vám és kereskedelmi szövetség VI-ik cikkének módosításáról ugy szintén az Adria hajózási részvénytársasággal kötött szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatok, melyeket Darányi előadó részletesen indokolt. Baross Gábor miniszter felvilágosításai után a törvényjavaslatok változatlanul elfogadtatván az ülés véget ért.

A király fogadtatása.

Ő felsége a király fogadtatására már hetek óta folynak az előkészületek. Ritka fénynek lesz központja ez alkalommal a kikötőváros. — A központi bizottság folyton a legelénkebb tevékenységet fejt ki, hogy Fiume méltó fényvel fogadhassa uralkodóját.

A kormány, a város s az egyesek áldozatkészsége alig ismer határt.

Az ünnepeknek gazdag programja, melyet annak idején közölni fogunk, csak úgy lesz teljessé, ha a magunk előtt látjuk a nagyszerű díszítéseket, melyek város szerzte szemünkbe ötlenek, s már ma is eléggé kidomdorodnak.

Ő felsége a király a kormányzó palotában fog megszállani. Gróf Zichy Ágost kormányzó ez alkalomra nagy fényvel rendeztetni be az egyes lakosztályokat.

A király kíséretében összesen 135 személy lesz, kiknek a részére a királyi szállásmester már a hét folyamán gondoskodott a megfelelő lakásokról. — A kíséret egyrésze a kormányzó palotában, míg a másik része a Hotel Lloyd,

és a Ugyan meg Gábor niszte felség méha. A házba zar fény egy 5 O fels. A v nyel c pedig, zans o szített. A c hatalm 275 sz. Gro ta pol csos, Edelen séretél ra fölk különö ni ké idő po A k lendő tézked az osz hajózá kerkaj keresk munká különö ban h melésé. A vo Fiumét jos ors vich ze

Hely

Kine kir. min hajózási sághoz. A v méban relök at Mari

Az a meba k Trieszt ez idő annak ível, hog alkalmá trák-ma tervezett és csupa nek és érkezik a Miran hajók. E ő felség kor elhe

Adom mann S terány nyozott.

Nagy gróf, k a fumei polgári májusi adott oly czél is résztv tétet igaz lás kösz

Vizsg állami el ipartanf kolai év án regge az összes órakor a szes tárg a polgári szes tárg a polg 20-án reg az összes

és a Hotel Európában lesz elhelyezve. Ugyancsak a Hotel Európában száll meg gróf Szapary miniszterelnök, Baross Gábor, báró Fejérváry, Szegény miniszterek és a horvát bán, kik mind ő felségével egyidejűleg érkeznek meg Fiuméba.

A király megérkezése napján a színházban diszéladás lesz, melyet város paraszfényű kivilágítása fog követni; ez alatt egy 500 főből álló fáklyás menet vonul O felsége lakása elé.

A vasúti állomást szintén ritka fénynyel díszítik föl, a Deák Corso végén pedig, innen onnan készen áll az impozans diadal kapu, melyet a város készített nagy költséggel.

A diadalkapun túl a Zichy téren egy hatalmas tribün állítanak, föl melyen 275 személy foglalhat helyet.

Gróf Zichy Ágost kormányzó és Ciotta polgármester, Zeyk miniszteri tanácsos, Hajnal Antal oszt. tanácsos, és Edelényi Szabó Lajos irodai igazgató kíséretében a hét folyamán pontról pontra fölkereszte mindazokat a helyeket, melyeket ő felsége a király megtekinteni készül, hogy így a programsterü idő pontosan megállapítható legyen.

A kormány és a város által eszközözendő díszítéseken kívül, széles körű intézkedéseket tesznek, az Adiatársulat, az osztrák Lloyd, a magyar horvát gőzhajózási vállalat, a fiumei hitelbank, a kőolajfinomító, és a rizshántoló gyár, a kereskedelmi és iparkamara, a fiumei munkásegylet, a magánosok közül pedig különösen Ossoinack Lajos járul nagyban hozzá az ünnepségek fényének emeléséhez.

A vendégek között, kik ez alkalommal Fiuméba érkeznek lesz Csernatony Lajos országgyűlési képviselő, és Postlovich zenggi püspök is.

Helyi és különféle hírek.

Kinevezés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Hoor Lajos cs. és k. sorhajózási oszt. a m. kir. tengerészeti hatóságához titkárrá nevezte ki.

A volt görög miniszterelnök Fiumében. Trikupis volt görög miniszterelnök a közelmúlt napokban Fiumén át Marienbadba utazott.

Az angol hajórai Fiumében. A Fiuméba készülő angol hajóraj egy része Triesztbe érkezett. A másik rész, mely ez idő szerint Velenceze előtt horgonyoz, annak idején egyesülni fog a trieszti vel, hogy ő felsége a király látogatása alkalmára Fiuméba érkezzen. — Az osztrák magyar hadihajórajnak Fiuméba tervezett útja, mint értesülünk elmarad, és csupán az angol hajók üdvözléseinek és üdvözléseinek viszonzása céljából érkezik egy nagyobb hadihajó, valamint a *Miramar* és a *Greif* nevű hadiyacht-hajók. Ez utóbbiakon fog egyszermind ő felsége és nagyszámú kísérete elutazni, kor elhelyezkedni.

Adomány. Hoffmann Herman a Hoffmann S. W. cég belfeljárja, a helybeli veteránegyesület javára 20 fitot adományozott.

Nazylelkű ajándék. Zichy Ágost gróf, kormányzó az alkalomból, hogy a fiumei m. kir. állami elemi és polgári felsőbb fiúiskola növendékei májusi kirándulást rendeztek, 50 fit adott át az intézet igazgatójának oly célból, hogy a szegényebb tanulók is résztvehessenek a majálisban. Az intézet igazgatósága ez uton fejezte ki hálal köszönetét ő Excellentiájának.

Vizsgálatok rendje fiumei m. kir. állami elemi és polgári fiúiskolában és ipartanfolyamokon, az 1890—91-iki iskolai év végén a következő: Junius 16-án reggel 8 órakor vizsgálat hittanból az összes osztályokban, 17-én reggel 8 órakor a polgári IV. oszt. vizsg. az összes tárgyakból, 18-án reggel 8 órakor a polgári III. és VI. oszt. vizsg. az összes tárgyakból 19-én reggel 8 órakor a polg. II. vizsg. az össz. tárgyakból 20-án reggel 8 órakor a polg. I. vizsg. az összes tárgyakból, 22-én reggel 9 ó-

rakor az el. IV. vizsg. az összes tárgyakból, 23-án reggel 9 órakor az elemi III. vizsg. az összes tárgyakból 24-én reggel 9 órakor II. vizsg. az összes tárgyakból 25-én reggel 9 órakor I. vizsg. az összes tárgyakból, 26-án d. u. 3 órakor tornázás az összes osztályokban, 29-én reggel 9 órakor záró ünnepély.

A házi- és a szakipar tanfolyamon készült tárgyak, az írásbeli dolgozatok és a rajzok naponta 9—12 és 3—6-ig megtekinthetők.

Ezen nyilvános vizsgálatokra, úgy a szülők, mint a tanúgy barátjai, tisztelettel meghívattak.

A magyar horvát gőzhajózási társaság a f. évi június hó 4-től rendes heti járatokat fog főtartani Fiume és Trieszt közt. A hajó Fiuméből minden csütörtökön reggeli 5 órakor, Triesztből pedig minden szombaton reggel 8 órakor fog indulni.

Zene a népkertben. Értesülünk, hogy Ivanossich J. ezredes a helyben székelő Jellacich ezred parancsnoka a város o-hajának engedve intézkedett, hogy az ezred zenekara ezentúl a Giardino publicoban minden hónapban egyszer vagy kétszer játszani fog.

Milánói szintársulat a nyári színpadon. Viscardi E. szintársulata, mely jelenleg Zárában működik, pár nap mulva városunkba érkezik s az Anfiteatro Fenice-ben a nyári évad alatt összesen 14 előadást fog tartani. E szintársulat művészeinek névjegyzéke a következő: Nők: Guidotti Emilia, Caravatti Giovannina, Snider Erminia, Rocca Bice, Mancini Amalia. Viscardi Jozsefn. Mancini Julia, Guerrini Cleofe és Viscardi Angela.

Férfiak: Viscardi Henrik, Bernasconi Luca, Colombo Americo, Addoli Perencez, Ponti Rudolf, Mancini Alfred, Bonelli Gaetan, Alessi Pál és Bonzi Antal. Kar-nagy Ronzi Antal.

Tanulók majálisa. A fiumei m. kir. állami elemi és polgári iskola növendékei tegnap június hó 6-kán tartották meg majálisukat a Fiuméhez közlekedő Scuirgne völgyben. — A növendékek reggel 7 órakor indultak el *Donath* Imre intézeti igazgató, s a tanárok és a tanítók felügyelete alatt. — Nemesak a tanulók, de a mulatságon megjelent többi közönség is igen jól mulatott. — Délután a városi zenekar egy része esinos darabokkal mulattatta a kirándulókat, kik esti 9 órakor a legjobb kedvel tértek vissza Fiuméba.

Háló és étkező kocsik valamint közvetlen személykocsik közlekedése a m. kir. államvasutak vonalain. A m. kir. államvasutak hálózatán díszesen és minden kényelemmel berendezett háló- és étkező kocsik valamint közvetlen személykocsik a következő vonalokon közlekednek é. p:

Hálókocsik Budapest és Bécs, Budapest és Kassa, Budapest és Zigráb között az éjjeli személyvonatoknál Budapest-Ruttka-Boroszló és Berlin, Budapest-Arad-Predeal, Budapest és Fiume között a délutáni gyorsvonatoknál; Budapest-Kolozsvár-Predeal között az éjjeli gyorsvonatoknál. Étkező kocsik Budapest és Bruck Budapest és Zimony, Budapest és Kassa, Budapest és Kolozsvár, Kolozsvár és Brassó között a nappali gyorsvonatoknál.

Közvetlen személykocsik forgalomban vannak I. és II. osztálylyal: Bécs-Budapest és Konstantinápoly; Budapest-Ruttka-Berlin; Budapest-Ruttka-Berlin Budapest Győr-Gratz; Budapest Szerencs-Lemberg; Budapest Szerencs-Przemysl; Budapest-Debreczen M. Sziget; Budapest-Szerencs-Mező-Labocz; Budapest és Besztercebánya; Budapest és Dobsina; Budapest-Ruttka-Podrádfelka; Budapest Kassa-Podrádfelka; Budapest-Szabadka-Bosnabrod; Budapest-Pécs-Eszék; Budapest és Temesvár; Miskolcz-Szerencs-Strij; Debreczen és Kassa; Kolozsvár és Szászrégen között; I. II. és III. osztálylyal: Budapest-Pécs-Dálja; Budapest-Debreczen M. Sziget;

Győr és Gratz; Bród és Steinbruck között;

III. osztálylyal: S. A. Ujhely és Lemberg; S. A. Ujhely és Przemysl között.

Ugy a háló- és étkező, mint a közvetlen személykocsikat továbbító vonatokra vonatkozólag a részletes közlekedési adatok a kifüggesztett menetrend-hirdetményekből, valamint az összes személypénztárak- és menetjegyirodákban 10 kr-ért kapható menetrendkönyvecskékből kivehetők.

Pályázat. A m. kir. tengerészeti hatóság uszóművein rendszeresített hadnagyi állomásra. Ezen állomással évi 800 ft. fizetés és 150 ft. évi lakpénz van egybekötve. Az ezen állomás elnyerésére pályázó, köteles kimutatni, hogy megfelel a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883 évi I. törv. cikk 16. ik §-ában előírt kívánalmaknak, jelesen, hogy hosszútávú tengeri kereskedelmi kapitányi minőségben, két éven át, hosszútávú nemzeti hajón parancsnok volt, valamint révhivatalnál 6 hónapon át gyakornokodott s a tényleg létező szabályok szerint berendezett különleges minősítési vizsgát letette. Egyenlő minősítéssel bíró pályázók közül elsőbbség adatik annak, ki az állam nyelvet bírja. Az okmányokkal felszerelt kérvények f. é. június hó 12-éig az alóli tengerészeti hatósághoz nyújtandók be.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
Mócs Zsigmond.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK

47038/91. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága 1891 július 15-től, 1892. július 15-ig terjedő idő alatt szükséges és az alábbi táblázatban összefoglalt anyagok szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

4000 kg. Égő repce olaj (lámpa olaj), 3200 kg. Kenő repceolaj, Mintakép két üvegtben 1—1 klg. be-küldendő.

A fentebbi foglalt mennyiségek, csak a megközelítő évi előirányzatot képezik, ennélfogva az igazgatóság fentartja magának azon jogot, hogy az általános anyag szállítási feltételek 11 §-nak b. pontja értelmében a ki írott mennyiség-nél egy negyeddél többet, vagy kevesebbet is szállíthatasson.

A szállítások 24722/76 sz. a általános és a fentebbi anyagokra vonatkozólag fennálló különleges szállítási feltételek alapján eszközözendők.

Ezen feltételek a m. kir. államvasutak anyag- szer és leltár beszerzési szakosztályánál (Andrássy út 73 sz. a II. em.) a hivatalos órákban naponként megtekinthetők vagy a megállapított ár előzetes fizetése mellett a budapesti nyomtatvány tárnál posta útján is megszerezhetők, megjegyezvén, hogy a különleges szállítási feltételekért 15 kr. az általános feltételekért pedig 25 kr. fizetendő.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy — az illető szállítási feltételeket ismeri, és egész terjedelmükben elfogadja. Az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy addig is, míg az ajánlatok felett döntőleg határozna, egyes ajánlók között az ajánlati árban megrendeléseket lehessen.

Az illető ajánlkozók, ezen megrendeléseket teljesíteni kötelezettek, anélkül azonban, hogy ebből folyólag, valamely anyag szállításának átengedését követelhetnék.

Az ajánlatbau minden kétséget kizáró módon megnevezendő azon gyár, vagy termelési hely, hol az ajánlott anyag készíttetni, vagy termeltetni fog, és fenntartja magának a m. kir. államvasutak igazgatósága azt a jogot, hogy kiküldött közgei által erről bármikor meggyőződést szerezhesen.

Mindazon czégek, melyek a m. kir. államvasutakkal szállítási viszonyban mind-

eddig nem állottak tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat igazoló kereskedelmi kamarai bizonyítványt az ajánlatbe csatolni.

Minden ajánlott czikkre nézve világosan megemlítendő, hogy hazai, vagy külföldi gyártmány, avagy termékek e illetőleg vajlon hazai vagy külföldi származású nyers anyagból készült e;

A felajánlott iparcikk, csak akkor fog hazai származásúnak tekintetni, ha az lajstromozott hazai védjeggyel van ellátva, mely védjegy az ajánlatban is előtűntetendő.

Azon anyagok származását, melyek természetesen gyári védjeggyel el nem láthatók, ajánlattevő azon hazai kereskedelmi és iparkamara által kiállítandó bizonyítvánnyal tartozik igazolni, melynek kerületében a termelési vagy gyártási hely fekszik.

Mindegyik szállító köteles a munkaképtelenné vált vagy elhalt és nyugdíjigényre nem jogosított államvasuti alkalmazottak, illetőleg azok család tagjai segélyezésére létesített alaphoz, a szállítási után érdembe hozandó összegek 1000 (egy tízed) százalékával hozzá járulni, mely járulék, a számlák kifizetése alkalmával levonásba fog hozatni. — Az 56 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen küldzimmel:

»Ajánlat 47038/91 számhoz» 1891 évi július hó 3-ig napján déli 12 óráig a m. kir. államvasutak anyagszer és leltár berendezési szakosztályának benyújtandók, vagy hozzá posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1891 július hó 2-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Az értékpapírok a budapesti illetőleg bécsi tőzsdei legutóbb jegyzett utolsó árfolyam szerint, — de soha a névérték felül számíthatnak.

Az ajánlatban a megtörtént feltétel megemlített, az arról nyert letéti elismervény azonban az ajánlatbe nem csatolandó.

Az ajánlati árak a táblázatban kitűntetett egységek szerint tisztán és olvashatóan számban és betűkben kírva bár és esetleg vámmmentve a m. kir. államvasutak illető vonalának valamely az ajánlatban halározottan megnevezendő állomására teendő, kikötöttik azonban, hogy az átvétel kizárólag a m. kir. államvasutak valamely szertárában történjen és az anyagszernek szállítója által a megrendelés alkalmával közlendő szertár czime alatt adassanak fel.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok továbbá olyanok, melyek nem a kitűzött határidőben érkeznek, végre oly ajánlatok, melyek lényeges részükben javításokat vagy vakarásokat mutatnak fel és melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tétetett figyelembe vételre egyáltalán nem számíthatnak.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának a jogot, hogy az ajánlók közt tekintet nélkül az arra Szabadon valaszthasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti rész mennyiség szállítását is át engedhesen oly formán hogy az ily részbeni szállítást is elfogadni kötelezetteknek, ha csak ajánlatukban világosan ennek ellenkezőjét ki nem kötötték, és végre, hogy e cél elérésére más féle intézkedéseket tehessen.

Bármely állásu megbízható személyek kik sorsjegytársaságok létrehozásához tagok szerzésével foglalkozni akarnak, szép jövedelmet nyerhetnek. Ajánlatok intézendők a Budapesti Bankegyesület részvény-társaságához Budapesten.

HIRDETÉSEK.

Cs. és kir. szab.
TIRGRAM
Utánzásoktól
óvakodjunk!

Hogy minden **FÉRGET** biztosan elpusztítsunk, ne használjunk mást, mint a 4 év óta kitűnő hírű
Tirgram készítményeket és pedig Tirgram-Excite, mely egyetlen, méregetlen, embernek és háziállatnak semmiképp sem ártó szer patkányok és egerek elpusztítására. Ára dobozban 1 frt.
TIRGRAM-TINKTURA
paloskák és azok petéinek gyökeres kiirtására, palackokban esetleg 20-40 és 60 kr. Lit. palackkal 2 frt. 50 kr.
TIRGRAM-POR
svábok, muszkák, balhák, legyek, molyok és növény-férgék ellen 15 és 30 kros dobozban. Kilós doboz 3 frt.
Fiumében kapható: **JECHEL FERENCZ** úrnál
Főraktár: **TIRGRAM TÁRSASÁG,** Budapest, V. Wurm utca 12 sz.

ÜGYNÖKÖK
törvényileg megengedett sorsjegyek részletfizetés mellett eladására általunk a
legelőnyösebb feltételek mellett mindenhol felvételnek.
Fővárosi váltóüzlet társaság
ADLER és Tsa
BUDAPEST
Fürdő- és Dorottya utca sarkán.

„Newyorki Germánia” ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.

Alapított 1860.

A társaság activái 1891. január hó 1-én **66.881,021.00** márkára rugnak, tiszta fölöslege pedig **3.721,271.15** márkára.
Fennállása óta 1891. január 1-ig a társaság halálesetekért **57.173.217** márkát, a biztosított élte idejében esedékessé vált kötvényekért **11.632.546** „
életjáradékok fejében **727,061** „
fizetett ki.

1881. január hó 1-án érvényben levő biztosítások: 32,591 kötvény 243,619,529 márká erejéig, ebből esik Európára: 18,689 kötvény, 103,237,421 márká erejéig.

A társaság activái Európában: ingatlanai Berlinben, letétek a különböző országok kormányainál és bankoknál és kötvényekre adott kölcsönök 6.008,556-00 márkára rugnak.

A társaság Magyarországon, Ausztriában, Németországban és a Svájcban képviselőségekkel bír. Díjszabályzatai igen jutányosak feltételei a lehető legmértányosabbak.

Felvilágosítással szolgál a társaság magyarországi vezérképviselősege **BUDAPEST, VI., Gyárutca 13,** Magyarországi referentiák: Pesti magyar kereskedelmi bank, Bokros Elek, dr. Régen Gusztav és dr. Neumann Ármán, országgyűlési képviselők.

Főképviselőség Fiumében:
Budahegyi **PAUER HENRIK** úrnál.

!!Nem lesz többé!!

ily kedvező

vásárlási alkalom

CSAKNEM INGYEN

!Csak 2 frt 65 kr!

Egy kitűnő zsebóra

csinos kivitelű lánczozal együtt.

Miután az összes külső fióküzleteimet megszüntettem, kénytelen vagyok óriási készletemen lehető rövid idő alatt tudni, s ezért mártól kezdve raktáromban

egy igen csinos kivitelű, jóljáró óra

urak, hölgyek vagy gyermekek részére csaknem nevetséges áron, csupán **2 frt 65 kr**ért kapható.

Minden egyes órához egy modern óralánczot is kap a megrendelő. A megrendelések sor szerint azonnal és pontosan teljesítetnek. A küldemények utánvét mellett eszközöltetnek.

Első és legnagyobb óra raktár (ezim Pollák Károly)

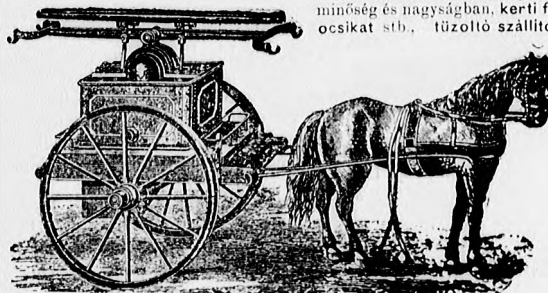
BÉCS, 2/2, Novara-utca 43. sz.

! Alkalmos ünnepi ajándék !

Alapított 1858. Kivitel az összes világrészekre.
József főherceg ö. cs. és kir. Fensége
ndvari szállítója.

WALSER FERENCZ

BUDAPEST, VII. kerület, Rottenbiller-utca 66. szám.

készít tűzfecskendőköt gőz- és kéziűre minden minőség és nagyságban, kertifecskendőköt, vízhozó ocsikat stb., tűzoltó szállító koczikat, öntöző kék- szülékeket magas nyomású vízvezeték- kekhez, légszecs- fecskendőköt (Exting- teureket), tűzoltó lét- rákat (a legnagyobb toló létráktól a leg- kisebb kézi létrákig), tűzoltó omnibuszok és tűzoltósági s er- koczikat, tűzoltói le- génysségi felszerelé- seket, gőzszivattyúkat, kütszivattyúkat, borszivattyúkat, szivattyúkat, bármely célra, Centrifugal- szivattyúkat, légnomású pöcze- gödör-tisztító készüléket, érezharangokat minden nagyságban (az eddigi előlított leg- nagyobb 2700 kílgram), érezőntvényeket vasutak, zózhajók és gyárak számára, olyallal tel- jes vízművek és magán vízvezeték építését és felszerelését, nyilvános gőz- és kádúr- dök berendezését, cseteket és bármennyi közegészségügyi tárgynak szállítását.
Arjegyzekek és költségvetések ingyen és bérmentve
Levelezés magyar, német, franciaia olasz, szerb és román nyelven

„ADRIA”

Magyar tengeri hajó- zási részvénytársaság.

1891. június havában az alant felsorolt első osztályú gőz- hajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugot-europai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznák:

		Gőzös	1891 június
Glasgow	Triest, Fiume	„B. Keményi”	1-10
Rio de Janeiro, Santos	„ ”	„Zichy”	1-10
Malta, Catania, Messina Bari, (Barletta, Brindisi, Corfú),	Fiume	„Braemar”	1-10
London	Triest, Fiume	„Winestead”	5-15
Hull, Newcastle o/T	„ ”	„Bassano”	5-15
Liverpool	„ ”	„Tarifa” (Cunard Line)	10-20
Rouen,	„ ”	„Tibor”	15-25
Liverpool	„ ”	„Aleppo” (Cunard Line)	5-15
Rouen	„ ”	„Tisza”	20-30
Fiume	Liverpool	„Palmyra” (Cunard Line)	1-10
„ ”	Barcelona, Valencia Rouen	„Stefania”	5-15
„ ”	Gibraltar, Leith	„Szápár”	5-15
„ ”	New-York	„Anglia” (Anchor Line)	5-15
„ ”	Roaen	„Jókai”	10-20
„ ”	London	„Durham”	10-20
„ ”	Malta, Catania, Messina, Bari Barletta Brind. Corfú,	„Braemar”	10-20
„ ”	Glasgow	„Adria”	20-30
„ ”	Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos	„Baross”	20-30
„ ”	Bordeaux	„Széchényi”	20-30
„ ”	Liverpool	„Saragossa” (Cunard Line)	20-30
„ ”	Hull, Newcastle o/T	„Palermo”	20-30

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztégzár intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1890. május hóban.